

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2347

Vragen van het lid **Postma** (Nieuw Sociaal Contract) aan de Minister van Klimaat en Groene Groei over *het EU-Coronaherstelfonds* (ingezonden 17 juli 2024).

Antwoord van Minister Heinen (Financiën) en van Staatssecretaris Idsinga (Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst) (ontvangen 27 augustus 2024)

Vraag 1

Hoeveel heeft Nederland bijgedragen aan het vullen van het EU-Coronaherstelfonds waar 807 miljard euro in zit, waarvan ruim 350 miljard euro aan directe subsidies, of bestaat dit bedrag 100% uit geleend geld?

Antwoord 1

Alle middelen voor het herstelinstrument van de Europese Unie¹, voor zowel de subsidies/uitgaven als voor de leningen, leent de Europese Commissie namens de Unie op de kapitaalmarkt. Dit is zo bepaald in de verordening van de Raad van de Europese Unie (de Raad) waarmee het herstelinstrument is opgericht² en in het Eigenmiddelenbesluit van de Raad.³ Hierin is ook vastgelegd dat de geleende middelen gestaag en voorspelbaar zullen worden terugbetaald en uiterlijk op 31 december 2058 volledig zijn afgelost. De aflossing en rentebetalingen voor de middelen die zijn geleend voor de verstrekte subsidies binnen de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit⁴ (HVF) en voor de toevoegingen vanuit het herstelinstrument aan de EU-jaarbegroting zullen in de toekomst worden gefinancierd uit de Europese begroting. Omdat de lidstaten de Europese begroting financieren leidt dit in de toekomst tot financiële bijdragen van de lidstaten aan de EU-begroting. Op basis van het huidige Eigenmiddelenbesluit zullen de lidstaten op basis van hun aandeel in het bruto nationaal inkomen (bni) van de EU bijdragen. Op basis van de meest recente inzichten over het aandeel van het Nederlandse bni in dat van

¹ Ook bekend als *NextGenerationEU* en Coronaherstelfonds

² Verordening 2020/2094 van de Raad tot vaststelling van een herstelinstrument van de Europese Unie ter ondersteuning van het herstel na de Covid-19-crisis; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32020R2094>

³ Besluit 2020/2053 van de Raad betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie; eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020D2053

⁴ Verordening 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit; voor de geconsolideerde versie hiervan zie <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:02021R0241-20240301>

de EU (6,1% in 2024) en de huidige markttrentes wordt de Nederlandse bijdrage aan de aflossing en rentebetalingen voor het subsidiedeel van de HVF geraamd op cumulatief 38 miljard euro voor de periode tot en met 2058.

Vraag 2

In het NRC van 16 juli 2024 staat dat Nederland van de 5,4 miljard euro die zij heeft aangevraagd uit het EU-Coronaherstelfonds, in september 1,3 miljard krijgt uitgekeerd, welke maatregelen zijn er afgesproken met de Europese Unie in ruil voor de 1,3 miljard euro?⁵

Antwoord 2

De HVF-verordening bevat een aantal voorwaarden waar nationale herstelplannen aan moeten voldoen, zoals het bijdragen aan de groene transitie, en het substantieel adresseren van de relevante landspecifieke aanbevelingen.⁶ Nederland heeft binnen de voorwaarden van de HVF-verordening een Herstel- en Veerkrachtplan (HVP) opgesteld. Het Nederlandse HVP bevat 50 maatregelen waarvoor mijlpalen en doelstellingen zijn opgenomen. Wanneer Nederland deze mijlpalen en doelstellingen heeft behaald, kan Nederland in tranches een betalingsaanvraag indienen bij de Europese Commissie. De 1,3 miljard euro die Nederland naar verwachting eind september 2024 uitgekeerd krijgt, heeft betrekking op het eerste betaalverzoek dat Nederland op 24 mei 2024 heeft ingediend. Het eerste betaalverzoek bevatte 30 mijlpalen (kwalitatief) en doelstellingen (kwantitatief), die toebehoorden aan de onderstaande maatregelen⁷. Een maatregel kan meerdere mijlpalen of doelstellingen hebben.

Maatregelen waarvan mijlpalen en doelstellingen in het eerste betaalverzoek voorkomen:⁸

1. Invoering en aanscherping CO₂-heffing voor de industrie (twee mijlpalen)
2. Verhoging van de vliegbelasting (één mijlpaal)
3. Kwantum Delta NL (één mijlpaal)
4. European Rail Traffic Management System (één mijlpaal)
5. Informatiemanagement Overheid (Wet open overheid) (twee mijlpalen)
6. Verhoging van de leegwaarderatio (één mijlpaal)
7. Gecentraliseerde planning om het woonaanbod te vergroten (één mijlpaal)
8. Verhoging van de inkomensafhankelijkheid van huur (één mijlpaal)
9. Versnellen van het woningbouwproces en de woningbouwprocedures (één mijlpaal)
10. Subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed (één mijlpaal)
11. Verlaging van de zelfstandigenaftrek (één mijlpaal)
12. Hervorming van de tweede pijler van het pensioenstelsel (één mijlpaal)
13. Aanpak van schijnzelfstandigheid (één mijlpaal)
14. Nederland Leert Door (twee doelstellingen)
15. Ondersteuning van leerlingen in het laatste jaar van het voortgezet onderwijs (één mijlpaal, één doelstelling)
16. Laptops en tablets voor online en hybride onderwijs om leerverliezen aan te pakken en te beperken (één doelstelling)
17. SET COVID-19 (één doelstelling)
18. Health Research Infrastructure (één mijlpaal)
19. Aanpak van mismatches bij de toepassing van het zakelijkheidsbeginsel (één mijlpaal)
20. Wijziging van de specifieke renteaftrekbeperking ter voorkoming van de vrijstelling van de betaling van belastingen op negatieve rente en positieve valutaresultaten (één mijlpaal)

⁵ NRC, 16 juli 2024, «Nederland krijgt eerste geld uit coronaherstelfonds: 1,3 miljard». (www.nrc.nl/nieuws/2024/07/15/nederland-krijgt-eerste-geld-uit-coronaherstelfonds-13-miljard-a4859767#:~:text=Nederland%20voldoet%20aan%20de%20voorwaarden,het%20voor%20Nederland%20geoormerkte%20geld.)

⁶ Het Nederlandse HVP adresseert de landspecifieke aanbevelingen uit 2019, 2020 en 2022.

⁷ In het Nederlandse Raaduitvoeringsbesluit staan op p. 76–78 alle mijlpalen en doelstellingen uit het eerste betaalverzoek: pdf (europa.eu)

⁸ Hierbij zijn de Nederlandse namen gevolgd als opgenomen in de Nederlandse vertaling van het Raaduitvoeringsbesluit: eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CONSIL:ST_13613_2023_ADD_1_REV_1

21. Beperking van belastingaftrek op grond van liquidatie- en stakingsverliezen (één mijlpaal)
22. Beperking van de verliesverrekening (één mijlpaal)
23. Energiehervormingspakket (één mijlpaal)
24. Audit en controle, uitvoering en complementariteit (drie mijlpalen)⁹

Vraag 3

Welke maatregelen (verduurzaming/ klimaat en anderszins) zijn er door de vorige Minister afgesproken in ruil voor de uitkering van de resterende 4,1 miljard euro aan Nederland?

Antwoord 3

Om aanspraak te maken op de overige 4,1 miljard euro dient Nederland de resterende 104 mijlpalen en doelstellingen bij het indienen van de resterende vier betaalverzoeken behaald te hebben, en daarbij ook aan te tonen dat de financiële belangen van de Unie zijn geborgd bij het volbrengen van deze mijlpalen en doelstellingen.¹⁰ Hieronder is weergegeven welke maatregelen in de resterende vier betaalverzoeken zitten. Aangezien veel maatregelen meerdere mijlpalen en/of doelstellingen kunnen hebben, kan het zijn dat maatregelen in meerdere betaalverzoeken zitten.

Betaalverzoek 2

1. Hervorming van de energiebelasting¹¹
2. Groenvermogen waterstof
3. Subsidieregeling sanering varkenshouderijen
4. European Rail Traffic Management System (ERTMS)
5. Intelligente wegkantstations (iWKS)
6. Digitalisering van de strafrechtketen
7. Uitfasering van de belastingvrijstelling voor schenkingen ter financiering van de aankoop van een woning.
8. Gecentraliseerde planning om het woningaanbod te vergroten
9. Versnellen van het woningbouwproces en de woningbouwprocedures
10. Nederland leert door
11. Bij- en omscholingsbudget voor werklozen
12. Ondersteuning van nieuwkomers om leerverliezen te voorkomen
13. Uitbreiding van de intensive care
14. Health Research Infrastructure
15. Nederlands fiscaal beleid
16. Energiehervormingspakket

Betaalverzoek 3

1. Hervorming van de energiebelasting¹²
2. Hervorming van de autobelastingen¹³
3. Energiewet
4. Wind op Zee
5. AI Ned en Applied AI Learning Communities
6. Digitale Infrastructuur Logistiek
7. European Rail Traffic Management System
8. Veilige, Slimme en Duurzame mobiliteit
9. Grensverleggende IT (GrIT)
10. Ontsluiting van nieuwbouwprojecten

⁹ Deze drie mijlpalen zien op een gedegen inregeling van robuuste audit- en controlesystemen en een functionerend dataregistratiesysteem binnen het NL HVP. Hoewel deze mijlpalen onderdeel zijn van het eerste betaalverzoek, is hier geen sprake van concrete beleidsmaatregelen zoals de andere maatregelen dat zijn.

¹⁰ In het Nederlandse Raaduitvoeringsbesluit staan op p. 78–86 alle mijlpalen en doelstellingen uit de resterende vier betaalverzoeken: pdf (europa.eu).

¹¹ De mijlpaal gericht op aanpassing tarieven van de energiebelasting: o.a. verhoging van de tarieven voor gas en de verlaging van de tarieven in de lagere schijven voor elektriciteit.

¹² Mijlpaal gericht op structuuraanpassingen in de energiebelasting: afschaffing of beperking van regelingen voor metallurgische en mineralogische procedés en warmte-krachtkoppelingen en het verlaagd tarief voor de glastuinbouw.

¹³ Mijlpaal gericht op: «Inwerkingtreding van een wet tot uitfasering van de vrijstelling in de aanschafbelasting («Belasting van Personenauto's en Motorrijwielen», BPM) voor bestelauto's»

11. Arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen
12. Hervorming van de tweede pijler van het pensioenstelsel
13. Aanpak van schijnzelfstandigheid
14. Nederland Leert Door
15. Nationaal Onderwijslab AI
16. Tijdelijke extra personele capaciteit voor de zorg in crisistijd
17. Anti-witwas beleid
18. Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE)

Betaalverzoek 4

1. Hervorming van de autobelastingen¹⁴
2. Wind op Zee
3. Groenvermogen waterstof
4. Energietransitie binnenvaart, project Zero Emission Services (ZES)
5. Luchtvaart in transitie
6. AiNed en applied AI learning communities
7. Digitaliseringsimpuls Onderwijs NL
8. Digitale infrastructuur logistiek
9. Veilige, Slimme en Duurzame mobiliteit
10. Intelligente wegkantstations
11. Grensverleggende IT (GrIT)
12. Ontsluiting van nieuwbouwprojecten
13. Subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed
14. Arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen
15. Hervorming van de tweede pijler van het pensioenstelsel
16. Nationaal Onderwijslab AI
17. Tijdelijke extra personele capaciteit voor de zorg in crisistijd
18. Nederlands fiscaal beleid
19. Investeringssubsidie voor duurzame energie en energiebesparing
20. Energiehervormingspakket

Betaalverzoek 5

1. Hervorming van de autobelastingen¹⁵
2. Wind op Zee
3. Programma Natuur
4. Kwantum Delta NL
5. AiNed en applied AI learning communities
6. Digitale Infrastructuur Logistiek
7. Veilige, Slimme en Duurzame mobiliteit
8. Informatiemanagement Overheid (Wet open overheid)
9. Grensverleggende IT (GrIT)
10. Ontsluiting van nieuwbouwprojecten
11. Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing
12. Hervorming van de tweede pijler van het pensioenstelsel
13. Bij- en omscholingsbudget voor werklozen
14. Subsidieregeling voor de duurzaamheid van vastgoed in de publieke sector

Vraag 4

Welke van die maatregelen gaat u niet nakomen, zoals de in het artikel genoemde rekeningrijden?

Antwoord 4

Een aantal maatregelen in het Nederlandse HVP staat wegens uiteenlopende redenen onder druk. Betalen naar gebruik¹⁶ is er daar een van. In de Kamerbrief over het Nationaal Hervormingsprogramma 2024 die op 26 april jl. met de Kamer¹⁷ is gedeeld heeft het kabinet gemeld dat ook de hervorming energiebelasting, anti-witwasbeleid, de regie op de aanbodzijde van de

¹⁴ Mijlpaal gericht op: «Bekendmaking van een wet in de Staatscourant tot wijziging van de bestaande autobelasting op personenauto's en bestelauto's»: belasting naar het aantal gereden kilometers i.p.v. het gewicht van de auto (Betalen naar Gebruik).

¹⁵ Mijlpaal gericht op: «Brief aan het parlement over de stand van de uitvoering van de wet tot wijziging van de belastinggrondslag voor personenauto's en bestelauto's»

¹⁶ In het HVP onderdeel van de «hervorming autobelasting.»

¹⁷ Kamerbrief over Nationaal Hervormingsprogramma 2024 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

woningmarkt, de verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen, aanpak schijnzelfstandigheid, European Rail Traffic Management System (ERTMS), en het programma Grensverleggende IT (GriT) onder druk staan.

Het is nog niet met zekerheid te zeggen dat Nederland de afspraken rond deze maatregelen niet gaat nakomen. Het kabinet is aanhoudend gemotiveerd om samen met de uitvoerders, de beide Kamers en de Europese Commissie het Nederlandse HVP uit te voeren en zo de volledige 5,4 miljard euro aan EU-middelen in te kunnen zetten voor belangrijke investeringen in Nederland. Het kabinet zal de Kamer op de hoogte houden van de ontwikkelingen hieromtrent, o.a. door middel van de halfjaarlijkse voortgangsrapportage.

Vraag 5

Welke, deels dus vervangende, maatregelen kan Nederland nog indienen om aanspraak te maken op de resterende 4,1 miljard euro? Bent u bereid hiernaar te kijken en met voorstellen te komen?

Antwoord 5

Indien blijkt dat een mijlpaal of doelstelling daadwerkelijk niet behaald kan worden, is het mogelijk op basis van artikel 21 van de HVF-verordening¹⁸ een wijzigingsverzoek in te dienen waarmee een mijlpaal of doelstelling bijgesteld kan worden, of een vervangende maatregel kan worden aangedragen. Het wijzigen van het plan met als doel een maatregel bij te stellen of een vervangende maatregel aan te dragen is geen eenvoudige opgave, en succes is niet gegarandeerd. Conform artikel 21 van de HVF-verordening en de meest recente RRF guidance¹⁹ is een wijziging alleen mogelijk als er sprake is van objectieve omstandigheden waardoor een (onderdeel van een) maatregel niet meer haalbaar blijkt of als de opgetreden objectieve omstandigheden ertoe leiden dat een alternatieve maatregel beter uitvoerbaar blijkt. De gewijzigde of vervangende maatregel moet bovendien voldoen aan alle criteria van de HVF-verordening, en het gewijzigde plan – inclusief vervangende maatregel – moet in het geheel opnieuw beoordeeld worden door de Commissie, en vervolgens goedgekeurd worden door de Ecofinraad. Een van de criteria van de HVF-verordening is dat alle mijlpalen en doelstellingen uiterlijk in augustus 2026 zijn afgerond. Welke maatregelen mogelijk passend zijn is casus-specifiek, en er is daarom niet op voorhand met zekerheid te zeggen of er geschikte vervangende maatregelen voorhanden zijn. Het kabinet is aanhoudend gemotiveerd om samen met de uitvoerders, de beide Kamers en de Europese Commissie het Nederlandse HVP uit te voeren en zo de volledige 5,4 miljard euro aan EU-middelen in te kunnen zetten voor belangrijke investeringen in Nederland. Mocht de situatie zich voordoen dat een mijlpaal of doelstelling niet behaald kan worden, dan zal het kabinet zich uiteraard inspannen om de bijhorende maatregel te wijzigen dan wel te vervangen.

Vraag 6

Wat is de reden dat Nederland mogelijk niet de overige 4,1 miljard euro zal ontvangen die zij heeft aangevraagd? Telt mee dat Nederland niet aan de voorwaarden tegemoet zou willen komen die de Europese Unie daarvoor heeft gesteld, zoals het invoeren van rekeningrijden? Spelen er ook andere factoren?

Antwoord 6

Indien Nederland er niet in slaagt alle resterende mijlpalen en doelstellingen te behalen, en er ook niet in slaagt om een succesvol wijzigingstraject door te voeren voor deze maatregelen op basis van artikel 21 van de HVF-

¹⁸ Zoals toegelicht in het verslag van de Eurogroep en Ecofinraad van juni 2024 (vanaf p.4), kunnen lidstaten op grond van artikel 21 uit de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (HVF)-verordening een voorstel doen voor aanpassing van hun Herstel- en Veerkrachtplan (HVP) wanneer dat plan op grond van objectieve omstandigheden deels of in zijn geheel niet langer te verwezenlijken is. In de in juli gepubliceerde nieuwe guidance licht de Commissie de voorwaarden voor het wijzigen van plannen verder toe: EUR-Lex - 52024XC04618 - EN - EUR-Lex (europa.eu)

¹⁹ Zie p. 5 van de meest recente RRF guidance voor een toelichting op de wijzigingsvoorwaarden.

verordening²⁰, dan kan de situatie optreden dat Nederland (een deel van) de resterende 4,1 miljard euro niet zal ontvangen. Hierbij volgt de Europese Commissie de kortingsmethodologie waarover de Kamer onder meer met het verslag van de Eurogroep en Ecofinraad van 13 en 14 maart 2023,²¹ de Miljoenennota 2024 en de Kamerbrief over het Nationaal Hervormingsprogramma 2024 is geïnformeerd.²² Zoals bij vraag 4 aangegeven, staat een aantal maatregelen in het Nederlandse HVP wegens uiteenlopende redenen onder druk. Rekeningrijden (onderdeel van hervorming autobelasting) is er daar één van. Nederland kan ook gekort worden indien eerder behaalde mijlpalen en doelstellingen in een later stadium worden teruggedraaid. Hierbij volgt de Commissie ook de hierboven genoemde kortingsmethodologie. Indien een korting niet meer verrekend kan worden met een toekomstige uitbetaling dan kan de Europese Commissie ook (een deel van de) middelen die al zijn uitbetaald terugvorderen.

Naast het niet behalen of terugdraaien van de mijlpalen en doelstellingen, kan Nederland ook gekort worden indien niet wordt voldaan aan de eisen omtrent de bescherming van de financiële belangen van de Unie (artikel 22 HVF-verordening).²³ Bij het bepalen van dergelijke kortingen volgt de Commissie de kortingsmethodiek als opgenomen in de recent geüpdate guidance voor het opstellen van herstel- en veerkrachtplannen.²⁴ Hierbij kijkt de Commissie of er bij de implementatie van het HVP sprake is geweest van fraude, corruptie, dubbele financiering of belangenverstremgeling. De guidance schrijft voor dat de hoogte van een eventuele korting overeen zal komen met de kosten van het onderdeel dat is getroffen door fraude, corruptie, dubbele financiering of belangenverstremgeling. Aanvullend kijkt de Commissie hierbij ook naar de ernst en frequentie van de overtreding. Het kabinet heeft er vertrouwen in dat de audit- en controlesystemen van Nederland robuust zijn en voldoen aan de eisen die de Commissie hieraan stelt. De recente positieve beoordeling van het eerste betaalverzoek, waarbij de Commissie ook kijkt naar de bescherming van de financiële belangen van de Unie, onderstreept dit.

Ook kan Nederland gekort worden indien geconstateerd wordt dat Nederland in gebreke zou blijven met haar verplichtingen die vastgesteld staan in de financieringsovereenkomst van het HVP.²⁵ Het kabinet houdt hier rekening mee bij de uitvoering van het HVP.

Vraag 7

Wie heeft bepaald dat het invoeren van rekeningrijden een van de voorwaarden is? Heeft Nederland dit voorgesteld of de Europese Unie? Welke andere landen moeten rekeningrijden invoeren om steun te krijgen uit het EU-Coronaherstelfonds? Zijn er andere maatregelen die u kan aandragen die helpen om de klimaatdoelstelling dichterbij te brengen, zoals het investeren in goed regionaal openbaar vervoer, het bouwen van een kerncentrale, een bijdrage aan de waterstoftransitie, het betaalbaar maken van warmtenetten voor huishoudens en het voorkomen van energiearmoede?

Antwoord 7

De HVF-verordening bevat een aantal voorwaarden waar nationale herstelplannen aan moeten voldoen, zoals het bijdragen aan de groene transitie, en het substantieel adresseren van de relevante landspecifieke aanbevelingen.²⁶ Ook moet er in de herstelplannen een balans zijn tussen het aantal hervor-

²⁰ HVF-verordening: EUR-Lex - 02021R0241-20240301 - EN - EUR-Lex (europa.eu)

²¹ Verslag Eurogroep en Ecofinraad 13 en 14 maart 2023

²² Link naar de kortingsmethodologie: COM_2023_99_1_EN.pdf (europa.eu)

²³ HVF-verordening: Regulation - 2021/241 - EN - rrf - EUR-Lex (europa.eu)

²⁴ Zie p. 28 -32 van de meest recente RRF guidance voor de kortingsmethodiek die de Commissie hanteert in het geval van het niet naleven van de bepaling omtrent het beschermen van de financiële belangen van de Unie.

²⁵ Naast verplichtingen over bescherming van de financiële belangen van de EU zijn er bijvoorbeeld ook verplichtingen opgenomen over het erkennen van de oorsprong van Uniefinanciering en de zichtbaarheid daarvan en het rapporteren over uitgaven van maatregelen die een klimaatcoëfficiënt hebben.

Informatie hierover kunt u ook terugvinden in de meest recente RRF guidance, hoofdzakelijk onder sectie 4.2 op pagina 30.

²⁶ Het Nederlandse HVP adresseert de landspecifieke aanbevelingen uit 2019, 2020 en 2022.

mingen en investeringen.²⁷ Binnen de voorwaarden uit de HVF-verordening hebben lidstaten beleidsvrijheid om passende maatregelen aan te dragen. Het invoeren van betalen naar gebruik was daarmee geen expliciete voorwaarde vanuit de Europese Unie, maar was voor Nederland wel een maatregel die goed paste binnen de geschetste voorwaarden, aangezien betalen naar gebruik een hervorming betreft die bijdraagt aan de groene transitie en verschillende relevante landspecifieke aanbevelingen adresseert. Zoals bij vraag 4 en 5 aangegeven, is het wijzigen van het plan en een vervangende maatregel opvoeren geen eenvoudige opgave. Conform artikel 21 van de HVF-verordening en de meest recente RRF guidance²⁸ is een wijziging alleen mogelijk als er sprake is van objectieve omstandigheden waardoor een maatregel niet meer haalbaar blijkt, of als de opgetreden objectieve omstandigheden ertoe leiden dat een alternatieve maatregel beter uitvoerbaar blijkt. De gewijzigde of vervangende maatregel moet bovendien voldoen aan alle criteria van de HVF-verordening, en het gewijzigde plan – inclusief vervangende maatregel – moet in het geheel opnieuw beoordeeld worden door de Commissie, en vervolgens goedgekeurd worden door de Ecofinraad. Een van de criteria van de HVF-verordening is dat alle mijlpalen en doelstellingen uiterlijk in augustus 2026 zijn afgerond. Het is niet op voorhand met zekerheid te zeggen of er geschikte vervangende maatregelen voorhanden zijn. Het kabinet is aanhoudend gemotiveerd om samen met de uitvoerders, de beide Kamers en de Europese Commissie het Nederlandse HVP uit te voeren en zo de volledige 5,4 miljard euro aan EU-middelen in te kunnen zetten voor belangrijke investeringen in Nederland. Mocht de situatie zich voordoen dat een mijlpaal of doelstelling niet behaald kan worden, dan zal het kabinet zich uiteraard inspannen om de bijhorende maatregel te wijzigen dan wel te vervangen.

Vraag 8

Kunt u een volledig overzicht sturen van de uitkeringen aan alle lidstaten tot nu toe uit het EU-Coronaherstelfonds, de voorwaarden die de Europese Unie daarvoor heeft gesteld, en de maatregelen die de EU-lidstaten ook daadwerkelijk hebben genomen of zullen nemen?

Antwoord 8

Conform de informatieafspraken met de Tweede Kamer wordt de Kamer bij iedere voorlopige Commissiebeoordeling van een nieuw betaalverzoek geïnformeerd voorafgaand aan de bespreking in het Economisch en Financieel Comité (EFC)²⁹. Daarnaast ontvangt de Kamer elk kwartaal een overzicht van definitief goedgekeurde betaalverzoeken en een totaaloverzicht van hoeveel subsidies en leningen lidstaten op dat moment hebben ontvangen. Het overzicht over het tweede kwartaal ontvangt u na het reces. Het overzicht voor het eerste kwartaal van 2024 is op 12 april naar uw Kamer verstuurd.³⁰ De Europese Commissie houdt op haar website ook een overzicht bij met alle betalingen die aan lidstaten worden gedaan.³¹ Bij de beoordeling van een betaalverzoek toetst de Europese Commissie of de lidstaat op basis van aangeleverde bewijslast aan de voor het betaalverzoek relevante mijlpalen en doelstellingen van het desbetreffende HVP heeft voldaan. In de voorlopige beoordelingen van de betaalverzoeken die de Tweede Kamer steeds ontvangt, is daardoor zichtbaar welke maatregelen de betreffende lidstaat heeft genomen. De Europese Commissie houdt op haar website een overzicht bij van alle mijlpalen en doelstellingen die door de lidstaten zijn ingevuld³².

²⁷ Het NL HVP bevat 22 hervormingen en 28 investeringen.

²⁸ Zie p. 5 van de meest recente RRF guidance voor een toelichting op de wijzigingsvoorwaarden.

²⁹ Zie hier voor de laatste voorlopige beoordeling van betaalverzoeken die de Kamer ontving.

³⁰ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/04/12/overzicht-uitbetalingen-rrf-eerste-kwartaal-2024>

³¹ https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/disbursements.html?lang=en

³² https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/milestones_and_targets.html?lang=nl